

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTIC Y LITERARI

Deslligat de tot partit polític

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: **Molas, 24, entressol**

Número solt, 5 céntims.

Atrassats, 10 céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 plas.—Mitj any, 1'50

Los suscriptors del interior, rebrán lo folletí encuadernat

Regalo extraordinari

que fa LA BARRETINA a sos llegidors en lo present mes

Un cap de brot

Monólech cómic en prosa de en
A. Mas y Casanobas.

Preu: 0'50 ptas.

L' usurer

Monólech dramátic y en vers de
en Santiago Beleta y Gassull.

Preu: 0'50 ptas.

Els que presentin aquèst número podrán recullir las dos obras per lo escás valor de 25 céntims de peseta.—Els suscriptors 15 céntims passant á recullirlas en nostre Administració, *Molas, 24, entressol*.

PRIMÉ FOLLETÍ DE LA COMEDIA. **Lo Castell encantat**

L' AFANY LA SETMANA PRÓXIMA ULTIM FOLLETÍ

LA SETMANA

Ja 'n tenim un mes á las llistas de la atterradora Parca. Pero no un qualsevol com podrás imaginarte lector. ¡¡Es un torero!! ¡¡Es una gloria espanyola!! ¡¡Es un dels tans héroes de circo!! ¡¡Es un gladiador de ferres bravas!!

Diumenje passat volgué sa sort desditzada que formés part de las numerosas víctimas fins ara ocorregudas per los irracionals instins d' un toro. La plassa estava plena: una multitud s' agitaba aplaudint freneticament la surtida dels lidiadors qu' als acordes d' una airosa marxa se presentaban al ruedo, lloch establert per entaularshi la lluyta. Lo president feu la senyal acostumbrada; lo toch dels clarins anunciaren la surtida de la fera y comensá l' espectacle.

Pochs moments després un ¡ay; desgarrador, un crit sortit de dintre l' ánima feya ser coneixedor d' un incident. Lo públich com mogut per un resort s' aixecá impetuós del seu asiento; llensá una exclamació y una misteriosa veu lo retingué. Lo sacrifici estava consumat. Total rés: un home á terra banyantse ab sa propia sanch y una bestia que córria bramulant com si 's mostrés satisfeta de la seva obra. Tret lo pánich momentani y portat á la enfermeria aquell infelís ser continuá, la lidia com si rés hagués passat. Aplausos unánims retronaren per l' espay, l' alegría aparegué de nou en los rostres, las aclamaciéns foren frenéticas, l' entusiasme locura, l' esperit grandió y las sanchs aletargadas seguían anhelosas lo curs d' aquella festa.

¡Caballos! ¡caballos! exclamaba la multitud com si fos realment boja ó presa d' un vertiginós deliri.

Ningú recordaba lo succés ocorregut avans. Cap imaginació bullía baix lo pensament del bon sentit; molt al contrari; l' idea de pensar qu' un home martir de la seva afició donaba sos comptes á Deu estiragasat sobre d' un llit y cargolantse de tant en tant per los intensos dolors de la ferida, amedrataba lo servell.

Lo sol s' en anaba á la posta. La corrida havia finit. Las sombras negres de la vetlla s' acostaban. Lo circo quedaba sol. De sopte se sentí l' eco d' una campaneta que feya encare mes lúgubre lo silenci sepulcral que regnaba per los ámbits de la plassa. Lo viátich á ella dirigía sas plantas. Un home moribunt lo reclamaba. Lo seu ausili era 'l consol de la seva desgracia. Pochs minuts pasaren y 'l vel de la mortalla s' estengué sobre 'l seu cós. Varis amichs rodejaban lo cadavre comentant plorosos lo trist desenllás. Allavors sa familia composta de germans y d' un parell de vellets que representaban lo paper de pare y mare rebían l' infausta nova.

Poble espanyol! Mil voltas t' has alabat de compasiu. Mil voltas has tret á relluhir los aixamples de ton cor, mes avuy... digam. ¿Quins llors

son los que t' ensalsan? ¿Quins mérits tens que causin enveja? Cap! Ni un! T' has depravat tant, de tal manera t' has embrutit que pena y vergonya t' hauria de donar la recordansa de los teus fets nobles.

¡Gosas contemplant una corrida de toros! Gosas contemplant la lluyta d' un home y d' una fera! Un raig de sanch ignocenta t' entusiasma! Mentida sembla lo qu' ets y lo que fores! La culpa es tota teva! ¡No 't defensis! Los teus actes son ignominiosos. T' has deixat arrastrar per un espectacle impropio de lo teu llinatge. T' extasias sense qu' ho coneixis tu mateix, y la malehida forsa d' aquesta infernal corrent, te porta á las gradas d' un circo ahont s' hi exhibeixen un cúmulo de depravacions y de repugnantas escenas.

No 't defensis torno á repetirte; no vulguis defensarte; d'ía vindrá en que regoneixis lo teu mal, pero allavors... creume, no tindrás remey. ¡¡Ja será tart!!

MONFONT.

CRÓNICA HUMORÍSTICA

Ara 's diu que 'l gran *Sinvela* qu' está d' aygua fins al coll té en projecte uns *presupuestos* de no se quants mil milions perque prompte 's construixi una escuadra espant del mon. De creuhers n' hi han á dotzenas d' acorassats, que se jo, canyoners, *lanxa-torpedos...* millor dit ¡la mar! senyors.

Y d' economías sempre van parlant mes per xo la bola sempre va rodant.

* * *

La qüestió que á la *Corunya* va donar tans mals de caps de *trañeros y jeiteros* ja ha tornat á resucitar Resultats d' aquestas bromas uns quans tirs esparramats qu' entre mitj de cops de pedra s' ha omplert casi l' hospital. Allavors prou va taparse prou tothom mut, sens xistar; lo perque volen que 'ls diga? Dispensin qu' avuy tinch tart. Y d' economías, etc.

* * *

Si n' han fet de *presupuestos*

per pogué pagá 'ls gastets del famós paper ridíc, l que á París l' Espanya ha fet mes no obstant, fa quatre dias qu' aquet nostre aymat govern concedeix un credit *magno* de vuytanta mil durets. Perque 'ls necessitan? pensan qui 'l negoci prou no enten, tanta récula de cuartos... Perque 'ls han de menester Y d' economías, etc.

* * *

Com la gent noble d' Italia s' ha donat á explorá 'l mon també hi ha aquí dintre á Espanya qui vol veure 'l Polo nort y buscant prompte bons medis per semblant exploració al ministre de Marina l' hi demanan barcos bons y 'l ministre que 's vol treure de demunt seu tots los morts l' hi ofereix barcos de guerra que 's pudreixen dintre 'l port.

Y encare murmuran dels que 'ns van manán quant l' economía sempre van buscant.

BOCA CECA.

¡EL CARRETÓ!!

Quadret al viu

trovo al devant de l' Iglesia de Santa María. ¡Bravo! dich entre mí, are es questió de allunyarme d' aquet lloch, y deseguida ab un pas no tant alterat com antes 'm dirigeixo cap al carrer dels sabaters y surto al Plá de Palacio. Ja hi som, dich allavoras, ara *media vuelta á la derecha*, ar, y com 'ls soldats quant 'ls tocan á ranxo abanso ab *ligereza* pel paseig de Isabel 2.ª y luego pel de Colón, y al bell desota d' una pila de tau-lóns m' he estat fins no fa gayre estona, que la gana m' ha fet *abandonar el escondite*. Are si voleu millors *datos* compreu l' *Daluvi* que com me sembla haber vist un de sos redactors, aquell de las ollerias, en lo lloch del bullici, segurament vos ho acabarà d' explicar.

—Bueno companys—diu en Tremendo—la cosa ha sigut de *primo cartello*. A Xalin ab lo rato que enrahona, l' hi haurá agafat desfalliment, aixís es que devém acompanyarlo á un lloch en que tots 'ls dematíns m' hi desdajuno. Cap á la Reforma falta gent.

—Anemhi—dihuen tots ab un plegat.

V

Son las vuit del següent matí. Los llaseros comensan altra volta la tarea, y la cuadrilla d' ahir vespre s' espera á la Ronda de San Antoni frente á Casa d' en Moritz esperant que á la *Taberna y casa de comida de la Reforma* llensin las sobras. Allá conversavan alegrement cuant de sobta una veu extranya surt del carrer de Valldoncella 'ls diu:

—Gura noys gura!—aixís s' esplicava un gos entremesclat de llebra, que pasá corrent, llambregant á regull lo cap del carrer.

—¡Los del carretó!—diu un de la colla.

—¡Pica cera, Guillém!—afegeixen los altres.

—¡Alto!—diu en Tremendo—reunimtnos al Pes de la Palla y tots á *mis voces de mando* darém el *jaque mate* als llaseros.

—Yo no hi entro—diu en Xalin—encara guardo yo el *jaque mate* de l' altre nit. No estich per xaringues. Adeu siau.

Y sense badar mes boca fugirent tots cap á l' Universitat que diu que ya estava oberta la Matrícula, mentres queda sol lo Tremendo disposat á jugarne una als dels llas.

Efectivament trenca de sobta la cantonada Valldoncella lo guardia Martínez. L' armat de devant l' hi tira 'l llás pero no 'l toca porque ell l' hi ha fet una trabeta de las sevas. L' hi pasa per entre las camas mes l' altre llasero ya l' esperava mes avall, creyentsel presa segura. Al pasar lo Tremendo pel seu costat, clavalhi tal mosegada á la pantorrilla, que si quant 'ls troveu ho mireu ve, n' hi veuren un qu' encar va coix. Tremendo s' escapá y 'ls llaseros avergonyits pel públich barcelonés qu'

presenciá l' heroisme d' aquell gos, quedaren ab un pam de nas molt mes llarch ¡ya ho crech! que 'ls dels esquilats llegidors de la Camama de 'n Calsas.

NICOMEDES NAPICOL.

RESIGNACIÓ!

D' un poble de la costa catalana, una tarde d' hivern freda y boyrosa s' allunya una barqueta mar endintre; en tan que de genolls demunt la sorra una dona, afligida, ab fervor prega, abessant sos fillets que la aconsolan.

—No ploreu, mare meva, abdós ¡i dihuen, ¿Qué teniu qu' així esteu tan congoixosa,

—¡Reseu, fills meus, reseu pe 'l vostre pare! ¿Que será de nosaltres si no torna?

—¿Y donchs, mare, no torna cada día?

—¡Ay! fillets meus, la mar es molt traydora! Quant jo n' era xiqueta com vosaltres la meva mare, que Deu tingui en gloria, també 'm feya resar per lo vostre avi: ¡Un jorn no va torná!...—Y la pobre dona abandona la platja, mes al 'anarsen va guaytant entristida y carinyosa la blanca vela que en la mar s' allunya, y 's per enllá d' enllá, sota las boyras! Avans d' arrivá á casa entra á l' iglesia y aixís á Deu li prega ab fé molt fonda:

—¡Senyor, ja 'm va eu pendre lo meu pare: guardeume 'l meu espós!—Y se 'n entorna. Han passat duas nits y en la caseta del pescador no mes dolor s' hi trova, han passat duas nits y la barqueta ningú l' ha vist' torná; los infants ploran y la mare afligida així á Deu prega:

—¡Senyor de cels y mars, misericordia! Per fi se sent trucá ¡quina alegría!

—¡Potsé es éll; fillets meus obriu la porta.

—Han entrat dos marins ab los ulls baixos fent voltá entre sas mans, torbats, la gorra

—¡Ah! fá la Tresa ab goig regoneixentlos, vosaltres companys foreu del meu home, ¿me sabreu dir qu' es d' ell?—Y ells mitj-gi-

[rantse:

Reseu, Tresa, ¡i dihuen, pe 'l vostre home; la tomba d' un mari es la mar blavenca, ¡Ditxós qui en lo seu fons dorm y reposa!

—Y la dona mes groga qu' una cera estreny á sos fillets ab ansia boija:

—¡Reseu fills meus, reseu pe 'l vostre pare

que no 'l veureu may mes! Ja sols d' almoyna viurem d' aquí en avant; y egenollantse al peu del sant altá exclama plorosa:

—¡M'heu prés ab mon marit l' amor de l'ánima y ¡ay! si es qu' així ha sigut voluntat vostra ¡Senyó alabat siau! mes jo us ho prego: ¡conserveume 'ls fillets que son ma joya!

—Han passat alguns anys; la pobre Tresa viu resignada en Deu si no ditxosa, quant sa filla estimada cau malalta: Son tres días d' afanys, d' ansias y angoixa després la terra enclou unas despullas y cap al cel una animeta vola. La Tresa no diu rés, plora en silenci y així li prega á Deu sempre amorosa:

—¡Senyor, Senyor, tant sols un fill me queda; l' hi apartat de la mar perquè es traydora; qu' ell no 'm falti, Senyor, feu qu' ell no 'm [falti,

que hi faria en lo mon jo tota sola!

—Y cada tarde passa per la iglesia y als peus del sant altá humil s' agenolla y prega per lo fill sol que li resta y que lluny d' ella, per la patria, 's trova. Un matí vé 'l carter: Tresa, carta; deu ser del vostre noy. Y ab ansia l' obra y al llegirla sos ulls ja li espurneijan mentres la carta entre sos dits tremola.

—¿Y donchs y 'l vostre fill? ¡La pobre Tresa senyala al cel y calla, calla y plora! Quant arriba la tarde d' aquell día á l' iglesia se 'n va la pobre dona; á l' iglesia se 'n va com cada tarde, mes ja ré á Deu demana, rés implora; rés en lo mon li queda y rés desitja, mes no dupta de Deu ni de sas obras:

—¡Potsé 'l Senyor no vol que rés demani! No li demaném rés!—Y s' agenolla resa, ab greu dolor, si, mes resignada, confiant en la eternal misericordia!

—Y cada tarde quan lo sol que minva ab sos darrers esclats la mar colora una dona ab pas lleu entra á l' iglesia cap al altá del Sacrament s' acosta

y donan una mostra á Deu altíssim
de sa resignació santa y hermosa,
rés li demanat á Deu, sols s' adelanta
ab 'l cap baix y humil y las mans closas
y ab fonda fé mormola agenollantse:
¡Senyor, aquí 'm teniu: só la Tresona!

.....
¡Ditxós qui ho sabrá fer igualment qu' ella
y quant l' espina del pesar vrinosa,

se li clavi en lo cor, y sa esperansa
vegi fugir, com núvel qu' arrombolla
l' empenta lleu del vent, agenollantse
y ab fé ben resignada y fervorosa,
sápiga dirli á Deu sense queixarse,
lo que li deya aquella pobre dona
fidel mirall de mansuetut cristiana:
¡Senyor, aquí 'm teniu, só la Tresona...!!

RAMON PAMIES.

DE TOT ARREU

Per l' anunci de l' última plana podran enterarse del regalo que LA BARRETINA fá á sos constans favoreixedors, consistent en dos monolechs, l' un cómic original del festiu escriptor A. Mas y Casanobas y l' altre dramátich del jove poeta en Santiago Beleta.

—Tenim lo gust d' anunciar que ha entrat á formar part de la redacció nostre amich en Santiago Beleta.

—Hem rebut uns elegants programas anunciant l' inauguració de la temporada 1900-1901 de la distingida societat «Centre Moral de San Francisco de Paula» en la que si detallan una porció d' obras per estrenar degudas á las plomas dels distingits autors en Joan Manubens, Juan Bta. Lleonart contanti també una ópera, lletra de dit senyor Lleonart y música del Reverent Francisco Palau.

Per inauguració hi ha anunciat lo magnífich drama en tres actes «Incapacitat» publicat en nostre folletí, baix lo seguen repart: *Vicens*, senyor Saigi; *Fernando* senyor Canela; *Sr. Viola*, senyor Martí; *D Joan*, senyor Capa; *D Pere*, senyor Cortadellas; *D. Narcís*, senyor Vilarnau; *Nofre*, senyor Miralles; *Jaume*, senyor Puig; *Macari*, senyor Villamore; *Esteve*, senyor Gelabert, P; *Un Escribent*, senyor Gelabert, Ll.

Per fi de festa 's posará en escena la bonica sarsuela «El martes de Carnaval» lletra de en Joan Manubens y música del Reverent Francisco Palau.

—Tots els que desitjin encuadernar lo drama «Incapacitat» poden passar per nostra administració; ahont mitjansan lo pago de 15 céntims y l' entrega dels folletins en bon estat, se 'ls fará el cambi.

—Lluhidisima fou la vetllada que tingué lloch lo 7 del corrent en lo local de las Conferencias de San Lluís Gonzaga en la Parroquia de Ntra. Sra. de Betlén.

Aplaudidísims foren los senyors Vallés, Farriols, Anglada, Torres, Bertrand y Morello en los treballs que llegiren. La part musical corrent á carrech d' un notable terceto executá brillantment escullidas composicions. Un aplauso també al coro de ditas Conferencias, que dirigit per lo senyor Parés va cantar ab gran acert la bonica cansó «El Rosinyol».

Per final de tan agradable vetllada lo Doctor Llor dirigi la paraula al públich recomanantlos que no deixessin lo camí emprés qu' es lo vritable per arribar al fi que deu proposarse tot cristiá.

De fora

Los carrechs de la Secció de Catequística de la Academia Católica de Sabadell quedaren nombrats en la següent forma: Prefecte general y Prefecte de l' Academia don

Ramon Picart; Secretari, don Anton Ruiz; Prefecte del 2.º Centre, don Ramon Costa Deu; Secretari, don Salvador Sabater; Prefecte del 3.º Centre, don Esteve Pujol; Secretari, don Joaquím Bartrons; Prefecte de la Sucursal de l'Academia, don Joseph Fonoll y Secretari don Domingo Tremps.

—En l'Asociació de Catòlics de Sabadell lo diumenje prop passat se posá en escena lo drama «Los dos sargentos franceses» desempnyat ab gran justesa, especialment los senyors Pubill y Serra en los respectius papers de *Guillermo* y *Roberto*. Per fi de festa lo senyor Pubill recitá lo xistós monolech «Aixequeu lo teló» sent ovacionat per la nombrosa y distingida concurrencia qu' omplia 'l local y que sortí completament satisfeta.

À LA VORA DEL FOCH

- De qui porta dol, senyora Pepa?
 —D' un parent un chich lluyta: del meu germá.
 —Son germá .. un parent lluytá?
 —Jo li diré: con que estava á Sant Francesch de California...

— —

A casa d' un sastre:

Acaban de pendre la mida d' un pantalón r cert subjecte, cuaut de moment contesta:

- Prenguem la mida per un altre pantalón.
 —¡Si are l' hi acabo de pendrer!
 —No hi fa rés, l' altre pantalón, vuy que sigui negre

— —

Entre dos amichs:

- ¡Ahont vas, Miquel, tan distrat! ¡No vols saludarme?
 —Dispense, Caruchín, m' hi quedat tan curt de vista, que no veig un bou á cent pasos.

J. R. J.

Correspondencia

P. Salom Morera —Conformes respecte lo qu' ens diu. Aviat comensarem á donar sortida á los treballs que va enviar-nos.

Oñiverta, —No hi tenim cap inconvenient sempre que siguin del nostre agrado. Serveixis passar demá matí de deu á onze per la redacció y 'n parlarém.

Lluís G. Ribas —Concedit lo plasso.

J. Reig, —Sentim vivament que deixi de ser corresponsal. Per la liquidació esperem las sevas ordres

A. de B. Castro, —Lo pensament es molt bonich. ¡Llástima de forma! Esmenis tot lo que pugui y vagi fent que vosté va p'el bon camí.

Francisco R. y T. —¡Diu qu' es catalá vosté? Bueno, quedem enterats. Los logogrifos no tenen cap ni peus.

Joan Figols y Pujols, —Va bé.

Rovira, —Al torn.

S. de Salvatoris, —Es fluixa.

Vermout ab olivas —Ja 'm torna á enviar versos? ¡Marè de Deu quina musa te mes inspirada! Avuy no puch complaurel. Dispensi será un altre día.

J. J. y J. —¡Veyam si encare me la farà ballar?

Nas de llauna, —Caramba! Una poesia dedicada als gegants? Quin asunto mes nou per un modernista!

Dotsena de frare, —Rebudat las 2es pesetas. Gracias per tot.

Un que porta ulleras, —No tenen such ni bruch.

Felix Cremallop, —Fugil fugil ab aquestas porquerias! Que n' hem de fer nosaltres si 'ls fá de dos pams ó de tres?

Quedan cartas per contestar.

EPÍGRAMAS

Lo menjá 'm dona molt gust,
digué 'n Pau fumant en pipa,
y l'hi vá respondre en Just:
—A mí es cosa que m' atipa

Quán no hi ha més per llegí
en sas obras, l' Olaguer
posí *Fí*. ¿Qué voldrá dí?
Vo' dir que 'l llibre, d' allí
á endevánt no es gens grosser.

J. R. J.

PASSA-TEMPS

ANÁGRAMA

A la Marta en Farnés
un *tot* l'hi va regalar,
y al *total* lo va tirar
per no recordársen més.

J. R. J.

La solució en lo número pròxim.

Solució al Acróstich teatral

CAPSULAS MAUSES
RETRATOS
LATUNYINA
ACALJUTJE
SASTRESPOBRESQUEROBEU
ENJOANDE LACALMA
LODIADELSIGNOCENS
LOSMONEDERSFALSOS
ENTRE'LMENESCALYELMETJE
ENVEJAYCARITAT
DOSFILLS
LOPRESIDARI
LOLLIVERTADORDSUISSA
FUGIRDE'LFUCH

Serveys de la Companyia Trasatlántica

DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Río de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arriuant fins al Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Póo.—156 expedicions anyals entre Cádiz y Tànger, arriuant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

Eduardo Albacar, impressor: Valencia, 247.—Barcelona.